

סוח'אשפה וירי באותו מקום עלי-ירי הנאשם, שעמד ליד המשאית. אין בדבריו של יחיא, על-ידי שפני המנוח היו לעבר המשאית, כדי לשלול את האפשרות שקליע שנורה על-ידי הנאשם יפגע בעכוויו של המנוח, כי אין מניעה שביני המבט אל המשאית לבין הפגיעה פנה המנוח אחורה, כדי למלט את עצמו, כאשר נוכח שהאיש מתכוון לירות, או כאשר שמע את היריות הראשונות (שלא פגעו בו) אם הן קדמו לפגיעה.

הואיל ואיש מלבד הנאשם לא ירה באותו מקום ובאותה שעה, והאפשרות שהמנוח נפגע מירי אחר לא היתה סבירה באותן נסיבות — אי-אפשר להדימנע מהמסקנה שהמנוח נפגע מקליע שנורה על-ידי הנאשם.

(כאן בא בהכרעת-הדין קטע על זיהוי הקליע, שאינו חשוב לוויכוח על פסק-הדין.)

מחלוקת הנטושה בין התביעה והסניגוריה בשאלה אם ירה הנאשם באוויר או לעבר מיידיהאבנים מוכרעת, ללא ספק, לחובת הנאשם בשאלת היריה הקטלנית.

זו לא יכולה היתה לפגוע במדנחה, אילו נורתה כלפי מעלה. עדותו של מר פטלוק בעניין זה ברר רה: פגיעה במרחק של כ-100 מ', או פחות מכך, תיתכן רק אם קנה העווי מקביל לקרקע, או מתרומם כמעלה אחת או שתיים כלפי מעלה. והטענה של שתי מעלות של קנה העווי כלפי מעלה בוודאי נראית לצופים מרחוק כהחזקת העווי במקביל לקרקע.

משגעת למסקנה שהמנוח נורה על-ידי הנאשם, ממילא מתחייבת המסקנה שהיריה הקטלנית נורתה כלפי גור אלוואל כן, לא היתה חודרת לעכוויו, זו שהיה מרחק המנוח וחברו מהנאשם לא עלה על 100 מ', אלא הגיע כדי ל-50-30 מ' בלבד. דרכו של הקליע מהי עכוויו לכיוון הבטן מעידה על-ידי שהקליע לא נחת ממרום על המנוח, אלא פגע בו כתוצאה מירי מקביל לקרקע. הטענה של אי-אפשרות מתברר, שלפיו הפגיעה הישירה מעידה על-ידי שלא מנישקו של הנאשם נורתה היריה, אי-ננו מתקבל, כאשר אין ראיה על ירי אחר באותו אזור, והראיות על הוצאת הקליע פ/1, שנורה מתמ"ק העווי של הנאשם, מגופו של המנוח, מקובלות עלי כמסוכר לעיל.

הקליע פ/1 מעוך בקצהו. לר"ר עוני ללה נראתה המעיכה כתוצאה של פגיעה על הקליע בגוף פגיו. בהיעדר טיעון וראייה על מומחיותו בתחום זה, אין לבסס על כך מצא. הר"ר דניאלס פיר ליפס, מהמכון הפתולוגי, העלתה אפשי רות שהקליע התעוות כתוצאה מפגיעה בעצם-העצה של המנוח, פגיעה שיכווילה לגרום לעיוות הקליע.

האפשרות שהקליע חדר ליגוף המנוח כשהוא כבד מעוות, דהיינו אחרי שפגע בכרם קשיח מחוץ לגוף וחדר ב"רקושטי" לעכוויו של המנוח, נשללה על-ידי הר"ר פיליפס, בהסתמכה על פצעי-הכניסה של הקליע לגוף.

כאשר הר"ר פיליפס ניתחה את הגרפה, מיד אחרי הבאתה למכון הפתולוגי, היא הסתפקה בפתחה מצד הבטן, ברקע ומצאה שאין עצם שבורה.

רק במהלך המישפט, כשנתבקשה על-ידי באי-כוח התביעה לבדוק את ריקי מות אדם נמצאת על הקליע, ראתה את הקליע המעוך, והעלתה סברה שהקליע פגע בעצם-העצה, דרכו מעוכו לכיוון הבטן, ונמערך כתוצאה מאותה פגיעה.

על-פי עדותה של הר"ר פיליפס, לא נפגע עצם-העצה אם נורה המנוח בהיותו זקוף, "כי אם אדם עומד, עצם-העצה מכופפת לצד". מכאן המסקנה שהמנוח נפגע כשנפגה היה כפוף, כדברי הר"ר פיליפס על האפשרות שהקליע חדר מירייה "ישרה", כלומר, ממסלולי-ירי מקביל לקרקע, יטה מהע"כ כוח כלפי הבטן, כאשר הגוף נמצא כ-ריצה עם כיפוף.

חזות-הדעת של הר"ר פיליפס לא

נסתרה, והיא השערה שניתן לקבלה כהסבר מניח-את-הדעו לעיוות קליע, שחדר לגוף המנוח בריצתו או בהליכתו הכפופה קימעה, כשגבו אל הנאשם, ואשר בחדירתו גרם לפצע רגיל, ובעת הוצאתו היה מעוות.

אין לשלול את האפשרות שתחיי לת הירי של הנאשם היתה כלפי מעלה, באוויר, וגרמה לנסיגת מידי-הנאשם, או אחרים מהם, כך שהכדור שנורה על-ידי הנאשם ישירות אל המנוח פגע באחוריו.

על ירי באוויר העירו הנאשם וחכי רן, נסים ולעי. אך לא רק מפיהם ניתן ללמוד על כך. אי-שיהמישטרה הנני עמר מסר בעדותו במישטרה, שניתנה ביום האירוע, שהנאשם ירה כלפי מעלה בוויית של 45 מעלות. ב-6.12.82, כשנתבקש להדגים את החזקת העווי

מסלול השמאלי למסלול הימני, במס"ר השוב על עקביה, ואחר-כך ראה את הנאשם יורד מהמשאית ויורה בנווי לכיוון המחנה.

קריאתו של זיבידיאת הנאשם שם הפסיק לירות לא נענתה על-ידי הנאשם, ואין ראיה ש-הקריאה נשמעה באוזניו. הר"ר איל ואין לי ספק שיריה אחת, לפחות, נורתה על-ידי הנאשם במקביל לקרקע, אין לי ספק שהעד ראה מצב זה אצל הנאשם.

אך מסופקני, לאור הערויות האחרות שהובאו לכית-המישפט על ירי כלפי מעלה, אם אמנם, כדברי זיבידיאת, כל היריות נורו כשקנה העווי מקביל לקרקע.

סבורני שהנאשם, שיריה אר-בעדהמישטרה בדוריים, פתח בירי כלפי מעלה, וסיים מיד לא-הרימכן ביריה מקבילה לקרקע.

השופט שטרומן (בשרות מילואים)

אני רן את הנאשם לשישה חודשי-מאסר. שאותם ירצה בעבודות-שרות...

בין הירי הראשון לאחרון פנה המנוח אחורה.

וטרי מוג'יב, בתצפית למעלה, ושוטריישראל הישוכים בגיפ שהתרחק מהסימטה, סברו שלא היה צורך בירי כדי לאפשר את נסיעת המשאית.

הם, שעל פי הוראות סברו וקיבלו את יירויהאבנים כתופעה שיש להשי-לים איתה עד יעבור זעם, ואין צורך כוחות מתאימים לסיקוק של מידי-האבנים, תיארו את יירויהאבנים ככל-תימסוכן לחלוטין.

אינני יודע אם התיאור, בלשון המעיטה, לא אצל כרי להצדיק את אי-התערבותם להכשחת נסיעתה של המי-שאית, ברכה לשם חזרה. אינני מוכן להניח, על פי דבריהם, שכל סכנה לא נשקפה לנוסעייהמשאית, וכי הנאשם יכול היה בנחת להשלים את סיבוכי הפרסה של המשאית, ואינני רואה לב-כון להעדיף את עדויותיהם על עדויות תיהם של נוסעייהמשאית, שאחד מהם הסתתר במשאית מפני מטחי-האבנים, ושני יצא לרוחף אחרי מיידיהאבנים.

אליבא דתביעה, מוכיחה הרדיפה שבאומץ-לב ניתן היה, ובדייים ריקות, להניס את הנערים, אך מאידך, אין לש-כוח שאותו מירדף נפתח אחרי שהקר-קע הוכשרה לכך על-ידי היריות, וכי

השוטרים לא העזו להניס בידיים ריקות את מיידיהאבנים ואף לא ניצבו על מישמרם בפתח הסימטה, אלא נסוגו אחורה, וממרחק בטוח, שממנו לא ניתן לראות את מיידיהאבנים — השקיפו על הנעשה לפנייהם.

עליבן גירסת התביעה, של-פיה הנאשם יצא ממשאיתו לירי רות, ללא הצדקה, בילדת ובני-ערים שאותה עת לא היתה אבן בידם, איננה מקובלת עלי.

רדעתי, על פי הראיות, הנאשם יצא ממשאיתו כדי להניס את מיידיהאבני-ים, שמנעו ממנו את הסעתה בטוחה של המשאית, ולשם-כך, בהיעדר כוונה מישטרית ואמצעים אחרים, נאלץ להבי-טיח את דרכו בעזרת הנשק שבידו. הוא פתח ביריות באוויר וסיים ביריה הקטל-נית.

אין ספק שאסור היה, ולא היה צורך, בירי במיידיהאבנים. די היה ביריה או מיספר ריות באוויר כדי לסלקם מהאזור.

הנאשם, שנוקק לירי, בוודאי האמין שזו הפעולה היחידה שיכולה להבטיח את שלומו ושלום חבריו מפני הסיכון שבפגיעת האבנים הנורקות לעברם, כאשר הם סגורים בתא מכוניתם, המת-קשה להסתובב כדי לסגת מאזור-הסכ-נה.

גם אין לי ספק שהנאשם לא יצא ממשאיתו כדי לירות במד-יירויהאבנים כדי ללמדם לקח, נוכח אנשייהמישטרה ומג'יב הצופים בתנועתו.

השאלה הטעונה הכרעה היא אם ירי ייתו הקטלנית היא תוצאה של פזיות או רשלנות פושעת שדינה הריגה, או רשלנות מישטרית אינה כה חמורה כרשלנות שבהיסח-הדעת, שרינה עביר-רה לפי סעיף 304 לחוק העונשין.

הרשלנות לפי סעיף 304 לחוק העונשין היא, כאמור, רשלנות שבהי-סחיהדעת, שגרמה למות-אדם. הפזיות על פי משמעותה בסעיף 298 לחוק העונשין, מתגבשת כאשר המוות נגרם על-ידי מי שפעל ברשלנות שעה, שהי-יה ער לכך שסכנה לחיים או לבריאות נשקפת ממעשהו, גם אם לא רצה בתור-צאה הקטלנית. ואף "אין הכרח שהנא-שם יחזה מראש את התוצאה הקטל-נית".

הנאשם יצא אל מידי האבני-ים ביריעה כי הוא אמור להי-מצא אל מול הסכנה. ובעמדתו כך לא הופתע ממטחי-האבנים שהוטח לעברו. אין טענה שמד-בזמ זה הוגבר או פגע בנאשם בזמן הירי, על כן הטיית קנה נישקו מזווית היריה כלפי מעלה לה לירי ישיר, לכיוון המנוח, אינה תוצאה של התנהגות שבהיסח-הדעת, אלא של רשלי-נות שהיא פזיזות, מצד מי שהיה ער לסיכון שבמעשיו.

לפיכך מרשע הנאשם בהריגה, עבירה על-פי סעיף 298 לחוק העונשין. חודר היום, 22.2.88. לנאשם ולב"כ-שעלי הדין.

א. שטרומן, שופט

זר הדין

התוצאה הטראגית של ריית הנאשם, שקטלה את חייו של נער כבן 13, הניעה את התביעה לטעון לענישה חמורה.

אך בטיעוניה הוסיף בא כוח התביעה ממד נוסף לצורך בענישה חמורה, והיא הרתי-עת כל מתנהלי יהודה ושומרון לכל יעזו לעשות דין לעצמם ולפעול בכוח הנשק שבידם בלי-פי המתנכלים להם בישובי העי-רבים.

למשפט דברי התביעה והפנייתו לפסיקה המענישה את המורשעים כהי-ריגה ב-10 וב-12 שנות-מאסר, נראה היה לי שהתביעה רבקה בגירסתה על יציאת הנאשם מריכוכו ללמד לקח, בעזרת הנשק שבידו, את מי שידה בו אבנים, לאילו לא ניתנה הכרעת-הדין שבה פורטו, על-פי הראיות, האירועים שהביאו את הנאשם לכלל ירי ולעי-בירה.

אין ספק שהנאשם נקלע למקום — אל מול הסימטה המובילה למחנה בלאטה בשכם — במהלך עבודתו, ואחרי ששוטריישראל התיירו לו את הנסיעה, ובלבד שתיעשה במסלול השני, כלומר בנסיעה תמימה שיש עימה אמונה שהדרך פנויה מכל מיכשול ופגע.

הנאשם לא ידע, באותה עת, שבה סטה למסלול השני על-פי הוראות השוטרים, את מה שידעו השוטרים ולא סיפרו לו (כאמור בדבריהם) — שהדרך אינה בטוחה, וכי הם, השוטרים, נסוגו מהמקום בגלל מטחי-האבנים.

בנסיבות אלה קשה להבין כיצד העלתה על הדעת התביעה אפשרות-ההשוואה בין ענישה ב-12 שנות-מאסר לאדם שרצה את אשתו כסלון-דירתם, בנוחות ילדיהם, אחרי שנהג בה-מי-פר פעמים באלימות, כך שרק עיוורונו הועיל להקלה בעונשו.

אין לי גם הסבר כיצד רואה התביעה בנקודת-מוצא לשי-קול הענישה את גזרי-דינו של מי שרדף אחרי מידי-אבנים בשכם, כננס למאסיה, ירה בתוכה ללא הסבר, וגרם למותה של ילדה ופציעתה של אחותה.

גזרי-דין של 10 שנות מאסר ניתן על-ידי, ועמיתי הצטרף אליה. בין היתר כתבתי באותו גזרי-דין: "במירווח המצוי במהותה של עבירת ההריגה, בין גרימת מוות שלא-יכוונה בגלל רשלנות בר-יה גבוהה מחוסרי-זהירות, לבין גרימת מוות כתוצאה ממעשה אלים שנעשה בכוונה ובידיעה, או תוך כדי עצימת-עיניים בדבר הסיכון שבו לחיי-אדם, נמצא המעשה שעשה הנאשם מתקרב במהותו למעשה של רצח".

כך דינו של הנאשם שם, ואילו המעשה שעשה הנאשם שלפנינו נמצא — באותו תחום של הריגה — בצד הקרוב לרשלנות על-פי סעיף 304 לחוק העונשין.

הנאשם נקלע עם משאיתו למצוקה. אנשייהמישטרה ומג'יב ראו אותו, ולא חשו לעזרתו. היום נאמר לנו שהנאשם צריך היה לרוץ לקראתם ולבקש לסייע לו, ואיש לא אמר מה תועיל אותה ריצה — כאשר המצוקה נראית ממילא לאנשייהמישטרה, ואיש לא הסביר הכיצד יכרח ויפקיר את חבריו במשי-אית, או מדוע עליו לברוח בשעה שהי-אמין, ובצדק האמין, שבירי באוויר יוכל להציל את גופו ואת חבריו, ואת רכושיהמשאית שהיה מופקר עליו.

סעיף 22 לחוק העונשין פוסר אדם מאחירות פלילית לא רק בשעה שנח"ל, על-פי התנאים הקבועים באותו סעיף, להגנת גופו, אלא גם בשעה שהוא עושה כן למנוע פגיעה בכבודו או ברכוש שהופקד בידיו. על כן, ביי-ציאת הנאשם מהמשאית כדי לירות באוויר כמטרה להניס את מיידיהאבני-ים, אינני רואה פגם, ואין לנו תר-עומת עליו בשל כך.

ולפיכך ענישתו צריכה להת"מקד בגין הרשלנות שגרמה לכך שלא רק ירי באוויר היה באותן נסיבות, אלא גם ירי קטלני בגופו של ילד.

צר לנו על כך שילדים ונערים, ואף מבוגרים ונפלים קורבן במאבק, במיל-חמה, שבין ישראל לערב. אני מודע היטב לסיכום של הורים, גערם וכי-אבס על מות בנם, בין אם הם מבני-ישראל ובין אם הם מבני-ישראל.

אך כבוא העת לחרוז דין — רין אחר צריך להיות לנאשם, בין אם הוא פגע ביהודי ובין אם פגע במוסלמי או בכרם אחרת.

עתה, בבואי לחרוז את הדין, בנתני רדעתי על הנסיבות שבהן נמצא הנאשם, ועל כך, שלד-עתי, נסיבות אלו נגרמו על-ידי ילדים ונערים, שבמקום להימ-צא בימים טרופים תחת הש"גחת הוריהם ומחנכיהם, עסקו ביידי-אבנים עד כדי סיכון והי-סגת מישטרה מתחומם — אינני סבור שדין הנאשם להי-ענש בחומרה בגין ההריגה.

על כן אני רן את הנאשם לשישה חודשי-מאסר, שאותם יירצה בעבודות-שרות.

א. שטרומן, שופט